Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Karabük Universitesi

Yıl: 2013
Cilt: 3
Sayı: 1

Gençlerin Evlilik ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları

Özgün Bener[a], Gülay Günay[b*]

[a]*Hacettepe Üniversitesi, İ.İ.B.Fakültesi, Ankara;*
[b]*Karabük Üniversitesi, İ.İ.B.Fakültesi, Karabük*

Öz

Bu araştırma gençlerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarının, değişkenlere göre farklılık gösterip göstermediğini belirlemeye yönelik olarak planlanmış ve yürütülmüştür. Çalışmanın evrenini Karabük Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler oluşturmaktadır. 2010 – 2011 Öğretim Yılı Güz Döneminde Karabük Üniversitesinde öğrenim gören 931 öğrenci "Tabakalı Rasgele Örnekleme Yöntemi" ile araştırma kapsamına alınmıştır. Örneklemi oluşturan toplam 931 öğrencinin %43.3'ünü (n=403) kız, %56.7'sini (n=528) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Öğrenimleri devam eden öğrencilerin %26.9'u hazırlık, %27.2'si birinci, %31.8'i ikinci, %6.0'sı üçüncü, %8.2'si ise dördüncü sınıftadır. Öğrencilerin yaşları 17 ile 27 arasında değişmektedir. Araştırmada öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları hem cinsiyete ($t_{(929)}$=13.38, p<.05), hem de öğrenim gördükleri sınıflara bağlı olarak anlamlı bir şekilde değişmektedir ($F_{(4\text{-}921)}$ = 2.56, p<.05). Bu çalışmadan elde edilen sonuçlara göre, üniversite öğrencilerinin, evlilik ve aile yaşamına karşı duyarlı oldukları ve olumlu baktıkları, kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla ve birinci sınıftaki öğrencilerin ise diğer sınıflardaki öğrencilere göre daha geleneksel bir bakış açısına sahip olduklarını söylemek mümkündür.

Anahtar Kelimler: *Üniversite öğrencileri, evlilik, aile yaşamı, gençlerin tutumu*

Attitudes of Young Adults Towards Marriage and Family Life

Abstract

This study has been carried out to determine attitudes toward marriage and family life of the university youth. Students who have studying at the Karabuk University constitute the universe of the study. Within the scope of the study, 931 students were included, selected using the "Stratified Random Sampling Method" from among the students studying at the University of Karabuk in 2010-2011 Academic Year Fall Term. Of the university students included in the research were 43.3% female (n=403) and 56.7% male students (n=528). Out of the students currently continuing their education, 26.9% were freshman, 31.8% sophomore, 6.0% junior, and 8.2% senior students. The ages of the students ranged between 17 and 27. It has been found in this study, students attitudes towards marriage and family life indicate statistically significant difference both of gender ($t_{(929)}$=13.38, p<.05) and classes($F_{(4\text{-}921)}$ = 2.56, p<.05). According to the results from this study, university students have sensitive and positive to the marriage and family life. Also it has revealed, female student than male students and first-grade students than other classes have more traditional view on gender roles related to marriage and family life.

Keywords: *University students, marriage, family life, youth attitudes*

**Yazışma adresi. Email: ggunay@karabuk.edu.tr*

GİRİŞ

Aile: bir çocuğun büyüdüğü ve toplumun bir üyesi haline geldiği; insanların şefkat, güven ve saygıyı buldukları; toplumun temelinin ve geleceğinin şekillendiği yerdir (Ulu, 2003:14). Bu nedenle geleneksel kültürde aile bağları, insanları bir arada tutan en önemli faktör olarak kabul edilir (Hojat at all, 2000:420). Aile toplumun en küçük birimi olmasına rağmen, toplumu en iyi yansıtan temel kurumdur. Çünkü toplumun sahip olduğu değer yargıları, normatif kurallar ve sosyalizasyonun en ciddi ve yoğun olarak yaşandığı toplumsal yapıdır (Bağlı & Sever, 2005:10). Geçmişten bugüne kadar yaşanan süreçte ailenin gerek yapısında gerekse işlevlerinde ciddi değişimler meydana gelmiştir (Aydın, 2000:35-36).

Küresel değerlerin ön plana çıktığı ve hızlı bir değişimin yaşandığı bu dönemde, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler, toplumsal yapıların değişmesine ve yeniden şekillenmesine neden olmuştur. Bilgi çağında yaşanan bu değişimler 20.yüzyılın ikinci yarısından itibaren, Avrupa ülkelerinin yanı sıra diğer ülkelerde de ailenin oluşumunda, çözülmesinde ve tekrar oluşma süreçlerinde dikkat çekici değişimlerin yaşanmasına neden olmuştur (Kotowska at all, 2010:7). Yaşanan bu hızlı değişim süreci, yeni kavramlar ve olguları da beraberinde getirmiştir. Son 30 yıldır dünya genelinde aile kurumunda, evlenme yaşının yükselmesi, evlilik oranlarının azalması, boşanma oranlarının artması, doğum oranının azalması gibi yaşanan değişimlerin yanı sıra geleneksel aile yapısının terk edilmeye başlanması ve kadının ev dışında da daha çok zaman geçirmesi ile ekonomik bağımsızlığını kazanması gibi olgular geleneksel aile kavramı ile yakalamak giderek zorlaşmıştır (Bartkowski & Xu, 2010; Cherlin, 2004:849; Irwin, 2000:9; Scott, 2006:3; Hantrais, 2006:121; Kotowska at all, 2010:7; Byun, Beak & Kim, 2000). Dolayısıyla aile kalıplarında yaşanan bu değişim süreci genç yetişkinleri, hem çocukluk hem de gençlik dönemlerindeki planlarını ve tutumlarını etkilemektedir. Örneğin daha fazla genç erkek annesinin ev dışında çalışmasını onaylamakta ve daha fazla genç kadın yaşamlarını iş çevresinde daha az çocuk sahibi olarak planlamaktadırlar. Sonuçta gençlerin aile içindeki kadın ve erkek rollerine ilişkin görüşleri geleneksel yapıdan çıkıp daha çok modern yönde değişmektedir (Goldscheider & Waite, 1991:53,59). Wentworh ve Chell'in (2001) geleceğin ailelerini kuracak olan üniversite öğrencilerinin eş rollerini (evde koca & ev kadını) nasıl algıladıklarını belirlemek amacıyla 526 öğrenci ile yaptıkları çalışma da aile yaşamında kadın ve erkeğe ait rol beklentilerinin aynı olmadığını belirlemişlerdir. Çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre aile üyelerinin rollerini mevcut yapı içerisinde değerlendirdikleri, daha geleneksel bir bakış açısına sahip oldukları ve erkeklerin rollerini daha olumsuz olarak algıladıkları bulunmuştur.

Toplumsal kalıp yargılarına göre herhangi bir insanla ilgili beklentilerin neler olacağı doğrudan cinsiyete bağlıdır. Buna göre erkeklerden güçlü olmaları, ailelerini geçindirmeleri, çevre üzerinde belirli bir etkinlik ve kontrol sağlamları; kadınlardan ise sabırlı, anlayışlı olmaları, evi çekip çevirmeleri, insan ilişkilerini düzenlemeleri beklenmektedir (İmamoğlu, 1991:832). Bu en açık şekilde, toplumda önemli bir kurum olan ailede kendini gösterir. Ailenin bir kurum olarak yürüttüğü faaliyetler aile

bireyleri arasında roller şeklinde dağıtılmıştır (2001 Yılı Aile Raporu, 2002:17). Gençlerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarını, onların çocuk olarak yaşadıkları aile ortamının yaygın olarak etkilediği varsayılmaktadır (Twenge, 1997:45; Coleman & Ganong, 1984:425). Özellikle ileride toplumun alacağı şekli belirlemede rol alacak olan çocukların sorumluluk ve alışkanlıklarının neler olacağı konusunda aile büyük ağırlık taşımaktadırlar (Coleman & Ganong, 1984:425; Fagot and Leinbach 1995:515). Dolayısıyla ebeveynlerin evlilik ilişkileri, çocukların evlilik ve evliliğe ilişkin rol beklentileri yönelik tutumları ve algıları üzerinde çok önemli etkilere sahip olduğunu göz ardı etmemek gerekmektedir (Coleman & Ganong, 1984:425). Örneğin, ebeveynler cinsiyete dayalı konular hakkında daha gelenekselci bir tutum sergilediklerinde ve ev işgücünü geleneksel toplumsal cinsiyet çizgilerine göre ayırdıklarında, bu ebeveynlerin çocukları da bu durumdan etkilenmekte ve aile yaşamını geleneksel toplumsal cinsiyet çizgilerine göre algılamaktadırlar (Fagot and Leinbach 1995:515). Dolayısıyla bir çocuk cinsiyet etiketlerini ne kadar erken öğrenirse cinsiyet rolleri hakkında o kadar çok bilgiye sahip olur ve daha çok geleneksel toplumsal cinsiyet tercihleri ve davranışları gösterebilirler (Fulcher, Sutfin & Patterson, 2008:331). Barber ve arkadaşları (1989) adölesan dönemde olan gençlerin ve annelerinin toplumsal cinsiyet tutumları üzerinde aile yapınsın inceledikleri çalışmalarında, 7. ve 10. Sınıflarda öğrenim gören 1016 (568 erkek, 539 kız) gençler arasında erkeklerin kızlara göre daha çok geleneksel değerlere sahip oldukları bulunmuştur. Tek ve çift ebeveynli ailelerin çocukları karşılaştırıldıklarında ise toplumsal cinsiyet rolleri tutumlarının farklılık gösterdiği saptanmıştır. Bu nedenle toplumların karşı karşıya geldiği ciddi bir sorun da, milli ve kültürel değerlerini koruyarak günümüz dünyasının gerektirdiği bilgi, beceri, değer, tutum ve davranışlara sahip bireylerin nasıl yetiştirileceğidir. Bu sorunun çözümünde ise, en büyük sorumluluk, topluma, eğitim sistemlerine ve özelliklede aileye düşmektedir.

Üniversiteye girmek pek çok genç için önemli bir dönüm noktasıdır. Diğer büyük yaşam olaylarında olduğu gibi birden fazla ve önemli değişikliklerin yaşandığı hayatın en önemli olaylarından birisidir. Bu dönemde gençler, ebeveynlerin ve öğretmenlerin gözetimi ve korumasının azaldığı, günlük yaşam rutininin değiştiği ve akademik sosyal ilişkiler ve yeni bir çevrenin talep ettiği diğer alanlardaki zorluklarla başa çıkmak zorundadırlar (Teo at all, 2000:124). Ancak bu dönemde yoğun ve karmaşık olan duygular, kuşkular, geleceğe ilişkin hayaller ve olgunluğa erişme düzeyi her gençte farklı olabilmektedir. Bu açıdan, gençler arasında duygusallığın tesiri altında kalınarak verilen evlilik kararlarının çok sağlıklı olmadığı görülmektedir (Pınar, 2008:50). Sağlıklı bir evliliğin oluşturulması açısından çoğunlukla aile üyelerinden ayrı yaşayan üniversite gençlerini evlilik, aile yaşamı ve ailede rol paylaşımı konularında bilinçlendirmek oldukça önemlidir. Bu nedenle bu çalışma, toplumun ve geleceğin sağlıklı, mutlu ailelerini oluşturacak olan üniversite öğrencilerinin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarının belirlenmesi; gençler arasında evlilik ve aile yaşamına yönelik bir farkındalık yaratmak ve genç kuşaklara örnek davranışlar geliştirmelerini sağlamak amacıyla planlanmıştır.

ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Örneklem

Araştırmanın evrenini Türkiye'nin değişik illerinde yaşamını sürdüren, ancak üniversite öğrenimini tamamlamak için Karabük Üniversitesine gelmiş olan öğrenciler oluşturmaktadır. Karabük Üniversitesi 2010 – 2011 Öğretim yılında yaklaşık 11000 öğrenci kapasitesi ile eğitim-öğretim ve araştırma faaliyetlerini sürdürmektedir (KBÜ Tanıtım Katalogu, 2010). Araştırma kapsamına alınacak öğrencilere ulaşmada KBÜ Öğrenci İşleri Daire Başkanlığından alınan öğrenci listelerinden yararlanılmıştır. Araştırmanın örneklemini, Teknik Eğitim Fakültesi, Fethi Toker Güzel Sanatlar Fakültesi, Meslek Yüksek Okulu, Safranbolu Meslek Yüksek Okulu ve Hazırlık Biriminde 2010 – 2011 Öğretim Yılı Güz Döneminde öğrenimine devam eden öğrenciler oluşturmaktadır (Chaudhuri & Horst Stenger, 2005). Araştırmanın örneklemine "Tabakalı Rasgele Örnekleme Yöntemi" ile öğrenimlerine devam eden toplam 1050 öğrenci alınmıştır. Her bir Meslek Yüksek Okulu veya Fakülteden alınacak öğrenci sayısını belirlemek amacıyla "Neyman Dağıtımı" formülü kullanılmıştır (Tablo 1).

Araştırma verileri Eylül – Ekim 2010 döneminde 4 haftada toplam 1050 öğrenciden toplanmıştır. Anket uygulaması sınıf ortamında gönüllülük esasına göre gerçekleştirilmiştir. Yapılan ön değerlendirme sonucunda 119 anketin eksik ve yetersiz doldurulduğu tespit edilmiş olup, toplam 931 anket değerlendirmeye alınmıştır.

Tablo 1. Araştırma kapsamına alınacak öğrenci sayıları

Karabük Üniversitesinin Birimleri	**Öğrenimine Devam Eden Öğrenci Sayısı**	**Örnekleme Alınan Öğrenci Sayısı**
Teknik Eğitim Fakültesi	2341	240
F.T. Güzel Sanatlar Fakültesi	298	46
Meslek Yüksek Okulu	1394	150
Safranbolu Meslek Yüksek Okulu	2176	245
Hazırlık Birimi	2734	250
Toplam	8943	931

Veri Toplama Araçları

Farklı özelliklere sahip öğrencilerin demografik ve sosyo-ekonomik özellikleri, evliliğe ve aile yaşamına ilişkin tutumlarını saptamak amacıyla daha önceden yapılmış benzer çalışmalardan yararlanılarak konuya ilişkin bir anket formu oluşturulmuştur (Irwin, 2000; Amato, 2008; Fagot, & Leinbach, Coleman & Ganong, 1984, Abowitz, Knox, Zusman & Mcneely, 2009:279; Fincham & Beach, 2010:635; Wentworh & Chell, 2001:645; Pınar,2008:50). Anket formu öğrencilerin kolaylıkla cevaplayabilmeleri için

mümkün olduğunca basit bir dille hazırlanmıştır. Soruların tamamı kapalı uçlu çoktan seçmeli niteliktedir.

Anketin birinci bölümünde öğrencilerin sosyo demografik (yaş, cinsiyet, öğrenim gördüğü bölüm ve sınıfı, aylık cep harçlık miktarı, yaşadıkları mekan) özelliklerini sorgulayan sorular yer almaktadır.

İkinci bölümde ise öğrencilerin evliliğe ilişkin düşünceleri (evlenmeyi düşünüyor musunuz?), evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları belirlemeye yönelik 22 madde hazırlanmıştır. Hazırlanan bu 22 maddenin ilk 15'i aile yaşamına yönelik tutumları, son 7 maddesi ise evliliğe ilişkin tutumları sorgulamaktadır. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerden bu ifadeler 5 seçenekli Likert ölçek tipine göre derecelendirilmiş olup, "Kesinlikle katılıyorum (5), Katılıyorum (4), Kararsızım (3), Katılmıyorum (2), Kesinlikle Katılmıyorum (1)" seçeneklerinden biri ile değerlendirmeleri istenmiştir.

Anket soruları araştırmanın amaçlarına uygun şekilde belirlenmeye çalışılmış, soruların anlaşılırlığını arttırmak için daha önceden 30 kişiye ön anket çalışması uygulanmıştır. Yapılan ön anket çalışması sonucunda öğrencilerden gelen geri bildirimlere göre gerekli düzeltmeler yapılarak anket formuna son şekli verilmiştir. Anket formu, öğrencilerin dikkatinin dağılmasına izin vermeyecek uzunlukta tasarlanmaya çalışılmıştır.

Verilerin Analizi

Araştırma kapsamına öğrencilerden alınan bilgilerin analizi, "SPSS for Windows 16.0" yazılımı kullanılarak yapılmıştır. Üniversite Öğrencilerinin Evlilik ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumlarının incelenmesinde ölçüt olarak öğrencilerin cinsiyetleri ve okudukları sınıflar ile esas alınarak tablolar oluşturulmuştur. Çalışmada bağımsız değişkenler olarak öğrencilerin cinisyetleri ve okudukları sınıflar, bağımlı değişken olarak evlilik ve aile yaşamına ilişkin görüşleri esas alınmıştır. Araştırma sonucunda Öğrencilerin Evlilik ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları ile ilgili sorular ve bağımsız değişkenler arasındaki farkın istatistiksel olarak önemli olup olmadığı "İki Ortalama Arasındaki Farkın Önemlilik Testi (t testi)", "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" ile test edilmiştir. Sorularla bağımsız değişkenlere ilişkin seçenek sayısı iki ise fark "İki Ortalama Arasındaki Farkın Önemlilik Testi (T-Test)", ikiden fazla olması durumunda ise "Tek Yönlü Varyans Analizi (ANOVA)" ile test edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin cinsiyet ve öğrenim gördükleri sınıfların evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları üzerinde ortak etkilerini saptamak amacıyla "İki Faktörlü ANOVA (Two Way ANOVA)" kullanılmıştır. "İki Faktörlü ANOVA (Two Way ANOVA)"; gruplar arası iki faktörün bir bağımlı değişken üzerindeki etkisini ayrı ayrı test etmek yerine, faktörlerin temel etkilerini ve iki faktörün bağımlı değişken üzerindeki ortak etkisini eş zamanlı olarak test etmek için kullanılmaktadır (Büyüköztürk, 2007:39).

BULGULAR VE TARTIŞMA

Örneklemi oluşturan toplam 931 öğrencinin %43.3'ünü (n=403) kız, %56.7'sini (n=528) erkek öğrenciler oluşturmaktadır. Halen öğrenimleri devam eden öğrencilerin %26.9'u hazırlık, %27.2'si 1., %31.8'i 2., %6.0'sı 3., %8.2'si ise 4. sınıftadır. Öğrencilerin yaşları 17 ile 27 arasında değişmekte olup kız öğrenciler arasında yaş ortalaması 20±1.77 iken, erkek öğrencilerin yaş ortalaması 21±1.99'tür. Öğrencilerin aylık olarak aldıkları cep harçlık miktarı ortalama 333.89±20.34 TL olup, aylık harçlık miktarı "en fazla 250 TL" olan öğrenciler (%46.3) önde gelmektedir. Çalışmada yer alan öğrencilerin yaklaşık yarısı (%48.3) yurtta kalmakta, %27.5'i ailesi ile birlikte, %24.2'i ise arkadaşları ile birlikte bir evde yaşamaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	**N (931)**	**%**
Cinsiyet		
Kız	403	43.3
Erkek	528	56.7
Sınıf		
Hazırlık	250	26.9
Birinci Sınıf	253	27.2
İkinci Sınıf	296	31.8
Üçüncü Sınıf	56	6.0
Dördüncü Sınıf	76	8.2
Aylık Cep Harçlıkları		
En fazla 250 TL	431	46.3
251 TL – 500 TL	385	41.4
501 TL – 750 TL	89	9.6
751 TL ve daha fazla	26	2.8
Öğrencilerin yaşadıkları yer		
Yurt	450	48,3
Aile ile birlikte	256	27,5
Öğrenci evi	225	24,2

Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin %87.3' evlenmeyi düşündüklerini, %9.1' evlilik konusunda henüz kararsız oldukları, %3.5'i ise evlenmeyi düşünmedikleri belirlenmiştir. Öğrencilerin evliliğe ilişkin düşünceleri gerek cinsiyet gerekse öğrenim gördükleri sınıf açısından farklılık göstermemektedir. Diğer bir deyiş hem kız (%84.1) hem de erkek (%89.8) öğrenciler arasında ayrıca hazırlık sınıfı (%74.1), 1. (%86.9), 2. (%89.9), 3. (%92.8) ve 4. (%89.4) sınıfta öğrenim görenler açısından evlenmeyi düşünen öğrencilerin oranı kararsız olan ve düşünmeyenlerden oldukça yüksektir (Tablo 3).

Tablo 3. Evlenmeye İlişkin Görüşleri

Evliliğe İlişkin Görüşler	Hazırlık Sınıfı		I. Sınıf		II. Sınıf		III. Sınıf		VI. Sınıf		Toplam	
	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%	Sayı	%
Kız Öğrenciler												
Evet	33	8.2	98	24.3	114	28.3	1	0.2	9	2.2	339	84.1
Bilmiyor	16	4.0	13	3.2	13	3.2	-	-	1	0.2	43	10.7
Hayır	9	2.2	5	1.2	6	1.5	-	-	1	0.2	21	5.2
Toplam	58	14.4	116	28.8	133	33.0	1	0.2	11	2.7	403	100.0
Erkek Öğrenciler												
Evet	90	17.0	122	23.1	152	28.8	51	9.7	59	11.2	474	89.8
Bilmiyor	16	3.0	12	2.3	6	1.1	3	0.6	5	0.9	42	8.0
Hayır	2	0.4	3	0.6	5	0.9	1	0.2	1	0.2	12	2.3
Toplam	108	20.5	137	25.9	163	30.9	55	10.4	65	12.3	528	100.0
Genel Toplam												
Evet	123	13.2	220	27.1	266	32.7	52	6.4	68	8.4	813	87.3
Bilmiyor	32	3.4	25	3.1	19	2.3	3	0.4	6	0.7	85	9.1
Hayır	11	1.2	8	1.0	11	1.4	1	0.1	2	0.2	33	3.5
Toplam	166	17.8	253	31.1	296	36.4	56	6.9	76	9.3	931	100.0

Tablo 4'de araştırmaya katılan öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutum puanlarının; ortalama, standart sapma ve cinsiyete ilişkin t-testi sonuçları ayrıntılı bir şekilde yer almaktadır. Yapılan istatistiksel analizlere göre; öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları cinsiyete göre anlamlı bir farklılık gösterdiği ($t_{(929)}$=13.38, $p<.05$) bulunmuştur. Çalışmada kız öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarının (Ort.=64.74), erkek öğrencilere (Ort.=59.37) oranla daha geleneksel bir bakış açısına sahip oldukları belirlenmiştir.

Tablo 4. Öğrencilerin Evliliğe ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları ve T-Testi Sonuçları

Evliliğe ve Aile Yaşamına Yönelik Tutumlara İlişkin İfadeler	**C**	**N**	$\overline{X}$ **(ss)**	**t**	**sd**	**P**
1. Yemek yapmak, temizlik ve alışveriş yapmak gibi ev isleri ağırlıklı olarak kadının görevi olmalıdır.	Kadın	403	3.19 (1.27)	4.33	929	**.000***
	Erkek	528	2.81 (1.33)			
2. Çocuk yetiştirmek kadının görevidir.	Kadın	403	3.16 (1.31)	1.58	929	.114**
	Erkek	528	3.02 (1.34)			
3. Erkek eşine karşı şiddet uygulayabilir	Kadın	403	1.27 (0.71)	4.96	929	**.000***
	Erkek	528	1.56 (0.98)			
4. Ailenin ihtiyaçlarını karşılamak erkeğin görevidir.	Kadın	403	2.82 (1.27)	6.99	929	**.000***
	Erkek	528	2.24 (1.25)			
5. Ailede kararlar ortak alınmalıdır	Kadın	403	1.19 (0.57)	-3.12	929	**.002***
	Erkek	528	1.32 (0.66)			
6. Erkek evle ilgili sorumlulukları eşi ile paylaşmalıdır.	Kadın	403	1.33 (0.66)	-2.38	929	**.017***
	Erkek	528	1.44 (0.73)			
7. Erkek çocuk bakımı ve eğitimini eşi ile paylaşmalıdır.	Kadın	403	1.35 (0.69)	-3.97	929	**.000***
	Erkek	528	1.56 (0.86)			
8. Aile reisi erkektir.	Kadın	403	3.09 (1.35)	16.43	929	**.000***
	Erkek	528	1.78 (1.08)			
9. Bir kadının ev işleri ve çocuklarıyla ilgilenmesi çalışmasından daha önemlidir	Kadın	403	3.24 (1.25)	12.45	929	**.000***
	Erkek	528	2.24 1.18)			
10.Ailenin namusu ve görünüşü daima korunmalıdır.	Kadın	403	3.15 (1.33)	16.18	929	**.000***
	Erkek	528	1.85 (1.12)			
10.Önemli kararlardan önce mutlaka ailemin (aile üyelerinin) görüşlerini alırım	Kadın	403	1.52 (0.75)	-2.92	929	**.004***
	Erkek	528	1.69 (0.92)			
11.Önemli kararları mutlaka eşimle birlikte alırım.	Kadın	403	1.68 (0.82)	0.02	929	.984**
	Erkek	528	1.72 (0.88)			
12.Ailemin iyi olması kendi isteklerimden daha önemlidir.	Kadın	403	1.81 (0.94)	5.63	929	**.000***
	Erkek	528	1.49 (0.78)			
13.Kadın eşine karşı saygılı olmak zorundadır.	Kadın	403	1.65 (0.74)	4.81	929	**.000***
	Erkek	528	1.41 (0.74)			
14.Erkek eşine karşı saygılı olmak zorundadır.	Kadın	403	2.97 (1.14)	7.98	929	**.000***
	Erkek	528	2.36 (1.17)			
15.Kadının bakire olması evlilik için bir ön şarttır.	Kadın	403	3.52 (1.36)	-7.58	929	**.000***
	Erkek	528	4.16 (1.22)			
16.Kadın ve erkek evlilik öncesi beraber yasamamalıdır.	Kadın	403	3.59 (1.37)	3.42	929	**.001***
	Erkek	528	3.27 (1.46)			
17.Erkekler evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır.	Kadın	403	3.61 (1.32)	5.02	929	**.000***
	Erkek	528	3.15 (1.44)			
18.Kadınlar evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır.	Kadın	403	3.97 (1.32)	-2.31	929	**.021***
	Erkek	528	4.17 (1.35)			
19.Evlilik ömür boyu sürmelidir.	Kadın	403	4.45 (0.91)	-3.07	929	**.002***
	Erkek	528	4.62 (0.77)			
20.Eş seçiminde ailemin vereceği kararlar da benim için önemlidir.	Kadın	403	4.28 (0.88)	3.55	929	**.000***
	Erkek	528	4.04 (1.09)			
21.Toplumun devamlılığı içim evlilik gereklidir.	Kadın	403	4.45 (0.91)	-3.07	929	**.002***
	Erkek	528	4.62 (0.77)			
Evliliğe ve Aile Yaşamına Yönelik Tutumlara İlişkin İfadeler	Kadın	403	64.74 (6.16)	13.83	929	**.000***
	Erkek	528	59.37 (5.99)			

***p<.05; **p>.05**

Tablo 4'de genel olarak; evlilik ve aile yaşamına ilişkin "Yemek yapmak, temizlik ve alışveriş yapmak gibi ev isleri ağırlıklı olarak kadının görevi olmalıdır, Ailenin ihtiyaçlarını karşılamak erkeğin görevidir, Aile reisi erkektir, Bir kadının ev işleri ve çocuklarıyla ilgilenmesi çalışmasından daha önemlidir, Ailenin namusu ve görünüşü daima korunmalıdır, Ailemin iyi olması kendi isteklerimden daha önemlidir, Kadın eşine karşı saygılı olmak zorundadır, Gerek eşine karşı saygılı olmak zorundadır, Kadın ve erkek evlilik öncesi beraber yasamamalıdır, Erkekler evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır, Eş seçiminde ailemin vereceği kararlar da benim için önemlidir" ifadeleri ile cinsiyet arasındaki farkın istatistiksel açıdan anlamlı olduğu ($p<.05$) ve bu anlamlılığında kız öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarından kaynaklandığı görülmektedir (Tablo 4). Ancak "Erkek eşine karşı şiddet uygulayabilir, Ailede kararlar ortak alınmalıdır, Erkek evle ilgili sorumlulukları eşi ile paylaşmalıdır, Erkek çocuk bakımı ve eğitimini eşi ile paylaşmalıdır,. Önemli kararlardan önce mutlaka ailemin (aile üyelerinin) görüşlerini alırım, Önemli kararları mutlaka eşimle birlikte alırım, Kadının bakire olması evlilik için bir ön şarttır, Kadınlar evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır, Evlilik ömür boyu sürmelidir." ifadeleri ile cinsiyet arasındaki ilişkinin anlamlı ($p<.05$) olduğu ve anlamlılığın ise erkek öğrencilerden kaynaklanması ise dikkat çekici bir bulgudur (Tablo 4).

Öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları ile öğrenim gördükleri sınıflar arasında ilişki yapılan analiz sonuçları anlamlı bir fark olduğunu ortaya koymaktadır ($F_{4\text{-}926} = 6.313$, $p<.05$) (Tablo 5). Ayrıca evlilik ve aile yaşamına yönelik tutumlara ilişkin ifadeler ile öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflar arasında yapılan analiz sonuçları Tablo 5'de açık bir şekilde yer almaktadır (Tablo 5). Öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutum farklılığının hangi sınıfta öğrenim gören öğrencilerden kaynaklandığını bulmak amacıyla yapılan LCD testinin sonuçlarına göre; hazırlık (Ort.=63.26) ve birinci (Ort.=61.55) sınıfa devam eden öğrencilerin ikinci (Ort.=61.03), üçüncü (Ort.=60.55) ve dördüncü (Ort.=60.61) sınıfa devam eden öğrencilere göre daha geleneksel bir bakış açısına sahip olduklarını söylemek mümkündür (Tablo 6a).

Tablo 5. Öğrencilerin Evliliğe ve Aile Yaşamına İlişkin Tutumları ve Varyans Analizi (ANOVA) Sonuçları

Evliliğe ve Aile Yaşamına İlişkin İfadeler	F	Sig.	F-Oranı
1. Yemek yapmak, temizlik ve alışveriş yapmak gibi ev isleri ağırlıklı olarak kadının görevi olmalıdır.	3.626	.006*	0.-2.,0.-4.,1.4.
2. Çocuk yetiştirmek kadının görevidir.	1.462	.212**	
3. Erkek eşine karşı şiddet uygulayabilir	.402	.807**	
4. Ailenin ihtiyaçlarını karşılamak erkeğin görevidir.	7.367	.000*	Hazırlık ile tüm sınıflar
5. Ailede kararlar ortak alınmalıdır	1.120	.345**	
6. Erkek evle ilgili sorumlulukları eşi ile paylaşmalıdır.	.159	.959**	
7. Erkek çocuk bakımı ve eğitimini eşi ile paylaşmalıdır.	.895	.466**	
8. Aile reisi erkektir.	9.693	.000*	Hazırlık ile tüm sınıflar, 1.-3.,1.-4.,3.-2.
9. Bir kadının ev işleri ve çocuklarıyla ilgilenmesi çalışmasından daha önemlidir	7.300	.000*	Hazırlık ile 2.,3.,4., 1. İle 2.,3.,
10. Ailenin namusu ve görünüşü daima korunmalıdır.	9.734	.000*	Hazırlık ile 2.,3.,4., 1. ile 2.,3.,4.
11. Önemli kararlardan önce mutlaka ailemin (aile üyelerinin) görüşlerini alırım	.996	.409**	
12. Önemli kararları mutlaka eşimle birlikte alırım.	1.837	.120**	
13. Ailemin iyi olması kendi isteklerimden daha önemlidir.	3.024	.017*	Hazırlık ile 2.,3.,4.
14. Kadın eşine karşı saygılı olmak zorundadır.	5.623	.000*	Hazırlık ile 1.,2.,3.,4., 1. ile 4.
15. Erkek eşine karşı saygılı olmak zorundadır.	6.549	.000*	Tüm sınıflar arasında
16. Kadının bakire olması evlilik için bir ön şarttır.	8.510	.000*	Hazırlık ile tüm sınıflar, 1. ile 2.,4.,
17. Kadın ve erkek evlilik öncesi beraber yasamamalıdır.	1.161	.327**	
18. Erkekler evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır.	1.526	.192**	
19. Kadınlar evlilik öncesi cinsel hayat yasamamalıdır.	1.248	.289**	
20. Evlilik ömür boyu sürmelidir.	4.879	.002*	Hazırlık ile tüm sınıflar
21. Eş seçiminde ailemin vereceği kararlar da benim için önemlidir.	1.728	.142**	
22. Toplumun devamlılığı içim evlilik gereklidir.	3.454	.011*	Hazırlık ile tüm sınıflar
Evliliğe ve Aile Yaşamına Yönelik Tutumlara İlişkin İfadeler	6.313	.000*	Hazırlık ile tüm sınıflar

*p<.05; **p>.05 ;

Ancak öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflar ve cinsiyetin, öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin görüşleri üzerindeki ortak etkisinin anlamlı bir farklılık oluşturmadığı bulunmuştur ($F_{4\text{-}921}$=1.28, p>.05) (Tablo 6b). Yani öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin görüşleri üzerinde cinsiyet ve öğrenim görülen sınıflar birbirinden bağımsız olarak anlamlı farklılık oluştururken, cinsiyet ve öğrenim görülen sınıfın ortak etkisi anlamlı bir farklılık meydana getirmemektedir.

Tablo 6'da ilgi çekici diğer bir bulgu, ise kız ve erkek öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıflara göre evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutum puanlarıdır. Elde edilen sonuçlara göre kız öğrenciler arasında öğrenim gördükleri sınıf arttıkça evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutum puanları da düşmektedir. Bu durumda kız öğrencilerin öğrenim düzeyi yükseldikçe evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları geleneksel bakış açısından uzaklaşmaktadır. İlgi çekici diğer bir bulgu ise Hazırlık sınıfına devam eden erkek öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin puan ortalamaları yüksek iken bu durum birinci ve ikinci sınıfta öğrenim gören öğrenciler arasında düşmekte, üçüncü ve dördüncü sınıfta öğrenim gören erkek öğrenciler arasında ise tekrar yükselmektedir (Tablo 6a).

Tablo 6a. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıflara ve Cinsiyete Göre Evlilik ve Aile Yaşamına İlişkin Puanlarının Betimsel İstatistikleri

Öğrenim	**Kız Öğrenciler**			**Erkek Öğrenciler**			**Toplam**		
Görülen Sınıf	**N**	**Ort.**	**S**	**N**	**Ort.**	**S**	**N**	**Ort.**	**S**
Hazırlık Sınıfı	142	65.60	5.75	108	60.19	5.59	250	63.26	6.27
Birinci Sınıf	99	65.08	6.16	137	58.56	6.25	253	61.55	7.00
İkinci Sınıf	133	63.72	6.45	163	58.84	6.19	296	61.03	6.75
Üçüncü Sınıf	17	63.00	.	55	60.49	5.81	56	60.55	5.78
Dördüncü Sınıf	11	62.45	6.46	65	60.06	5.56	76	60.41	5.72
Toplam	403	64.74	6.16	528	59.37	6.00	931	61.69	6.62

Tablo 6b. Öğrencilerin Öğrenim Gördükleri Sınıf Ve Cinsiyete Göre Aile Yaşamına İlişkin Tutum Puanlarının ANOVA Sonuçları

Varyansın Kaynağı	**Kareler Toplamı**	**sd**	**Kareler Ortalaması**	**F**	**p**
Sınıf	372.97	4	93.24	2.56	.037*
Cinsiyet	440.41	1	440.41	12.08	.001*
S x C	186.43	4	46.61	1.28	.277**
Hata	33589.85	921	36.47		
Toplam	40808.14	930			

***p<.05; **p>.05**

Tartışma

Gençlerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla planlanan bu çalışma Karabük Üniversitesinde öğrenimleri devam eden toplam 931 üniversite öğrencisi ile yürütülmüştür. Araştırma kapsamına alınan öğrencilerin yaşları 17 ile 27 arasında değişmekte olup %43.3'ünü kız, %56.7'sini erkek öğrenciler oluşturmaktadır.

Üniversite öğrenimi gören öğrencilerin çoğunluğunun (%87.9) evlenmeyi düşünmesi toplumda evlilik kurumu ve aile yaşamının devamlılığı açısından umut verici bir sonuçtur.

Kız ve erkek öğrencilerin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları farklılık göstermektedir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre evlilik ve aile yaşamına yönelik olarak daha gelenekselci bir bakış açısına sahip olduklarını söylemek mümkündür. Bu durum kız ve erkek öğrencilerin, evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumları üzerinde toplumsal cinsiyet bakış açısının etkili olduğunu düşündürmektedir. Servaty ve Weber'in (2011) 134 Üniversite öğrenci ile yapmış oldukları çalışmada da kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre evliliğe yönelik güçlü tutumlarının olduğu ve daha fazla destekledikleri belirlenmiştir. Oysa Vefikauluçay ve arkadaşlarının (2007) yaptıkları çalışmada ise erkeklerin çalışma yaşamı, toplumsal yaşam, evlilik ve aile yaşamı ile ilgili alanlarda daha geleneksel bakış açısına sahip oldukları saptanmıştır. Hojat ve arkadaşları (2000) ABD'ine göç etmiş olan yaşları 20 ile 50 arasında değişen toplam 160 (61 erkek, 99 kadın) katılımcının evlilik öncesi ilişki, evlilik ve aile yaşamına yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla bir araştırma yapmışlardır. Bu araştırmaya göre erkeklerin kadınlara göre evlilik öncesi ilişki, evlilik ve aile yaşamına yönelik daha geleneksel bir tutuma sahip oldukları ortaya konulmuştur. Yapılan çalışmalar arasındaki bu farklılık öğrencilerin yetiştirildikleri aile yapılarından, coğrafi bölge farklılıklarından ya da araştırmaların farklı zamanlarda yapılmış olmasından kaynaklanabilir. Bu çalışmadan elde edilen sonuçlar Fagot and Leinbach (1995) tarafından verilen literatür bilgisini destekler niteliktedir.

Hazırlık sınıfında ve birinci sınıfta okuyan öğrencilerin diğer sınıflarda öğrenim gören öğrencilere göre; evlilik ve aile yaşamına yönelik olarak daha gelenekselci bir tutum sergilemiş olmaları, onların geleneksel tarzda düşünceye sahip oldukları izlenimini vermektedir. Ayrıca üniversite eğitiminin öğrenim görülen alanının dışında da genel anlamda pek çok konuda görüş, fikir ve düşüncelerde değişime neden olan bir süreç olduğu dikkate alınırsa, hazırlık sınıfında ve birinci sınıfta okuyan öğrencilerinde bu sürecin başında olmaları nedeniyle elde edilen bu bulgunun olağan olduğu varsayılabilir. Aynı zamanda evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumların her zaman toplumun ve bireylerin kültürel değerleri üzerine şekillendiği de dikkate alınmalıdır.

Son yarım yüzyılda yetişkinliğe geçişte, ortalama 18-29 yaşlar arasındaki bireylerin ve hatta yetişkinlerin rollerinde değişiklikler olmaya başlamıştır. Evlilik, ana baba olma, eğitimi tamamlama ve kendine ait bir evde yaşama gibi yetişkinliğe geçiş belirleyicileri daha erken yaşlardan yirmili yaşların sonuna doğru ilerlediği için, bu

değişiklikler 18-29 yaşlar arasındaki bireylerin gelişimlerinin doğasını da değiştirmiştir. Bu dönemde, ne çocukluğun bağımlılığı tamamen bırakılmıştır; ne de yetişkin sorumluluğu tümüyle kabul edilmiştir (Atak ve Çok, 2010:40). Ayrıca toplum ve aile yaşamında yaşanan değişimler gençlerin, evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarının da farklılaşmasına neden olmuştur. Buna rağmen toplumumuzda evlilik birliği hep önemli bir yer teşkil etmeye devam etmiştir. Bu durum sadece bizim toplumumuz için geçerli olmayıp, gelişmiş ve gelişmekte olan birçok ülke için geçerlidir. Scott ve arkadaşlarının yaptıkları bir araştırmada genç yetişkinlerin %83'ü evlenmenin yaşam amaçları arasında "çok önemli" yada "önemli" olduğunu belirtmişlerdir (Colin, 2007). Londra Ekonomi Okulunun 1569 genç yetişkin ile yaptığı bir çalışmaya göre, en büyük çocukluk hayalinin mutlu bir evlilik ve aile yaşamı olduğu ve her üç kadından biri ve her beş erkekten biri evlenmeyi yaşamlarında yapılabilecek en iyi seçenek olduğunu düşünmektedir (Scott, 2009:4). Pınar (2008) 132 üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada gençlerin evliliğe bakış açılarının olumlu olduğunu ve dikkatli yaklaştıklarını bulmuştur. Karadağ (2006) tarafından 207 Kırdız-Türk ve 128 Rus üniversite öğrencisi ile yaptığı çalışmada, öğrencilerin evliliğe olumlu baktıkları, ancak büyük çoğunluğunun ise evlilik ve aile hayatı için bir hazırlığa gerek olduğunu belirttikleri bulunmuştur.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Genç yetişkinlik dönemi literatürde eş seçimi, eşle birlikte yasamayı öğrenme, bir aile kurma, çocuk yetiştirme, bir evin işlerini yürütme, yurttaşlık sorumluğunu üstlenme ve yaşamda meydana gelebilecek değişimlere uyum sağlama şeklinde nitelendirilmektedir (Onur, 2003; Scott, 2009:1). Bu dönem bireyi yetişkinliğe hazırlayan önemli bir dönemdir. Bu nedenle üniversite öğrencileri, genç insan popülasyonu içinde özgün bir konuma sahiptir. Bu çalışma Üniversite öğrenimleri halen devam eden üniversite öğrencilerinin evlilik ve aile yaşamına ilişkin tutumlarını belirlemek amacıyla 931 öğrenci ile yürütülmüştür.

Bu çalışmadan elde edilen bulgular ışığında üniversite öğrenimleri devam eden gençlerin evlilik ve aile yaşamına olumlu baktıkları, aile yaşamı ve aile ilişkileri açısından gelenekselci bir bakış açısına sahip oldukları, bu durumun kız ve erkek öğrenciler açısından büyük farklılık göstermediğini söylemek mümkündür.

Ülkemiz, genç nüfus oranının yüksek olduğu ülkeler arasında yer almaktadır. TÜİK Aralık 2010 yılı verilerine göre nüfusun yarısı 29 yaşın altında olup (TÜİK, 2010) bu nüfusun yaklaşık %23'ü üniversitelerde öğrenim görmektedir. Üniversite öğrencilerinin, 18 yaşın üstünde birey olmaları nedeniyle, hayat için gerekli olan bilgi ve becerilerin yanında, ülkelerinin, dünya içersindeki yer ve konumlarını tanımalarını; kendi örf ve âdetleri içerisinde ruhsal, ahlâkî, sosyal ve kültürel konularda gelişimleri ve farklılığın farkında olmaları gibi pek çok konuda bilgili ve bilinçli davranışlar sergilemeleri beklenmektedir. Bu nedenle evlilik ve aile yaşamına yönelik olumlu tutumlar sergilemeleri ve ileride yetiştirilecek genç kuşaklara örnek davranışlar geliştirmeleri için şu önerilerde bulunulabilir;

Gerek üniversiteler gerekse aileyi güçlendirmeye yönelik çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlar tarafından gençleri "evlilik ve aile yaşamı" konusunda bilinçlendirmek amacıyla seminer, panel, sempozyum ve eğitim progamları düzenlemelidir.

Ailede birlik ve beraberliğin sağlanabilmesi, ailede sorumlulukların paylaşımının önemini ortaya koyan çalışmalar yapılmalıdır.

Evlilik ve aile yaşamına yönelik eğitim programlar hazırlanmalı ve bu programlar çeşitli yollardan (ailede, okulda, halk eğitim merkezleri, kitle iletişim araçlarında v.b) genç bireylere iletmek yararlı olacaktır.

Toplumda evlilik ve aile yaşamının önemini ortaya koymak amacıyla siyasi alanda da sadece aile yaşamına ve ailenin korunmasına ilişkin politikaların oluşturulması ve yaygınlaştırılması değil, bunların etkin olarak uygulanması büyük önem taşımaktadır.

Toplumda var olan geleneksel kadın erkek rollerine karşı eşitlikçi bir yaklaşımı sağlayacak eğitim anlayışı çocukluktan itibaren her yaştaki bireye, gerek örgün eğitim gerekse yaygın eğitim yoluyla aşılanmaya çalışılmalıdır.

Her bilimsel araştırmanın konusu ve kapsamı itibariyle sınırlılıkları vardır. Araştırma sadece Karabük Üniversitesinde öğrenim gören öğrencileri kapsamaktadır. Bu nedenle araştırmadan çıkan sonuç topluma genellenemez. Araştırmanın maliyet ve zaman kısıtlarından dolayı belirli bir örneklem sınırı vardır. Bu nedenle elde edilen bulguların toplumun tümüne genellenebilmesi için yapılacak yeni araştırmaların ülke genelinde, farklı bölgeler ve yerleşim yerleri de dikkate alınmak suretiyle toplumun tümüne ulaşılmasının yanı sıra başka demografik özelliklerin de araştırmaya dahil edilmesi yararlı olacaktır.

KAYNAKLAR

2001 Yılı Aile Raporu (2002). (Ed.Çaylıoğlu, İ.) *Aile İçi İlişkiler Komisyonu. 3. Ailede Rol ve Sorumluluklar.* T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları, Yayın No:120. Ankara. Beyda Ofset.

Abowitz, D. A., D. Knox, M. Zusman, & A. McNeely. (2009). Beliefs about romantic relationships: Gender differences among undergraduates. College Student Journal 43: 276-284.

Amato. P.R. 2008. *Recent Changes in Family Structure Implications for Children. Adults. and Society. the National Healthy Marriage Resource Center.* 11 Şubat 2011 tarihinde http://www.healthymarriageinfo.org/docs/changefamstructure.pdf adresinden erişildi.

Atak H. & Çok F. (2010). İnsan Yaşamında Yeni Bir Dönem: Beliren Yetişkinlik. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi : 17:1:39-50.*

Aydın, M. (2000). Kurumlar Sosyolojisi, Ankara: Vadi Yayınları.

Bağlı. M. & Sever. A. (2005). Tabulaştırılan/Tabulaşan Kurumun (ailenin) Kurbanlıklar Edinme Pratiği: Levirat ve Sororat, *Aile ve Toplum Dergisi,* 2(8): 9-22.

Barber, B., Eccles, J.S., Colarossi, L.J., & Schrecker, M.F. (1989, April). *The impact of family structure on gender-role attitudes of adolescents and their mothers*. Paper presented at the biennial meeting of the Society for Research in Child Development, Kansas City, KA. 15 Haziran 2011 tarihinde http://www.rcgd.isr.umich.edu/garp/articles/eccles89.pdf adresinden erişildi.

Bartkowski. J.P. & Xu. X.(2010). Refashioning Family in the 21st Century: Marriage and Cohabitation among America's Young Adults. The Changing Spirituality of Emerging Adults Project. Life Cycle Institute. Catholic University of America. 17 Ağustos 2011 tarihinde http://changingsea.org/bartkowski.htm adresinden erişildi.

Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal Bilimler için Veri Analizi El Kitabı*, 7.Baskı, Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Byun.W.. Beak. K. & Kim. H. (2000). *A Study on the Changes in the Korean Family and the Role and Status of Females.* Korea Women's Development Institute. 17 Ağustos 2011 tarihinde www.kwdi.re.kr/data/02forum-7.pdf adresinden erişildi.

Chaudhuri, A. & Horst Stenger, H. (2005) *Survey Sampling Theory and Methods*, 2.Ed. Boca Raton: Chapman & Hall/CRC.

Cherlin. A.J. (2004). The Deinstitutionalization of American Marriage. *Journal of Marriage and Family* 66:848-861.

Coleman. M. & Ganong. L.H. (1984). Effect of Family Structure on Family Attitudes and Expectations. *Family Relations, 33:3: 425- 432.*

Colin F. (September 10 2007). Forget Astronaut Dreams, Most Kids Just Want A Happy Marriage. *Daily Mail* 20 Ekim 2011 tarihinde http://www.dailymail.co.uk/news/article-480907/Forget-astronaut-dreams-kids-just-want-happy-marriage.html adresinden alınmıştır.

Fagot. B.I. & Leinbach. M.D. (1995). Gender knowledge in egalitarian and traditional families. Sex Roles, 32: 513–526.

Fincham, F. & Beach, S. (2010). Marriage in the New Millennium: A Decade in Review. Journal of Marriage and Family, 72 : 630 – 649.

Fulcher. M., Sutfin. E.L. & Patterson. J.C. (2008). Individual Differences in Gender Development: Associations with Parental Sexual Orientation. Attitudes. and Division of Labor. Sex Roles, 58:330–341.

Goldscheider. FK.. & Waite. L. J. (1991). *New Families. No Families? The Transformation of the American Home.* Berkeley. CA: University of California Press.

Hantrais. L. (2006). Living as a family in Europe (ed:Hantrais. L. Philipov. D. and Billari. F.C.). Policy implications of changing family formation. Population Studies No. 49. Council of Europe Publishing.

Hojat. M. Shapurian. R. Foroughi. D. Nayerahmadi. H. Farzaneh. iM. Shafieyan. M. & Parsi. M. (2000). Gender Differences in Traditional Attitudes toward Marriage and the Family: An Empirical Study of Iranian Immigrants in the United States, *Journal of Family Issues* 21: 419-434.

Irwin. S. (2000). Patterns of Change in Family and Household Structure amd Resourcing: An Overview . Workshop Paper 7b. 11 Şubat 2011 tarihinde http://www.leeds.ac.uk/cava/papers/wsp7b.pdf adresinden erişildi.

İmamoğlu, E. O. (1991). *Aile İçinde Kadın-Erkek Rolleri.* Türk Aile Ansiklopedisi. Ankara: Cilt 3, T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. Ankara Türkiye Yazarlar Birliği Vakfı.

Karabük Üniversitesi Tanıtım Katalogu, 2010, 20 Ekim 2011 tarihinde http://www.karabuk.edu.tr/katalog2010/index.html. adresinden alınmıştır.

Karadağ, S. (2006). Dating Behaviors, Views of Marriage and Marital Preparation Among University Students In Kyrgyzstan. Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 16:207-218.

Kotowska. I.E. Matysiak. A. Styrc. M. Pailhé. A. Solaz. A. Vignoli. D. (2010). Second European Quality of Life Survey: Family Life and Work. European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions. Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities

Onur, B. (2003). Gelisim Psikolojisi: Yetiskinlik, Yaslılık, Ölüm, , Ankara: İmge Kitabevi, 6. Baskı.

Pınar, G. (2008). Üniversite Son Sınıf Öğrencilerinin Evliliğe Bakış Açısı. Aile ve Toplum Dergisi, 10:(4):49-60.

Scott M. E., Schelar E. Manlove, J. & Cui, C. (2009). Young Adults Attitudes About Relationships and Marriage: Times May Have Changed, But Expectations Remain High. *Child Trends Research Brief*, 20 Ekim 2011 tarihinde http://www.childtrends.org/Files/Child_Trends-2009_07_08_RB_YoungAdultAttitudes.pdf adresinden alınmıştır.

Scott. J. (2006). Family and Gender Roles: How Attitudes Are Changing. GeNet Working Paper No. 21. 11 Şubat 2011 tarihinde http://www.genet.ac.uk/workpapers/GeNet2006p21.pdf adresinden erişildi.

Servaty, L. & Weber, K. (2011). The Relationship between Gender and Attitudes towards Marriage. Journal of Student Research.

Tao. S., Dong. Q.,Pratt, M.W., Hunsberger. B. & Pancer. S.M. (2000). Social support: Relations to coping and adjustment during the transition to university in the Peoples Republic of China. *Journal of Adolescent Research, 15:*(1): 123-144.

TÜİK, (2010). 22 Ekim 2011 tarihinde http://www.tuik.gov.tr/ adresinden erişildi.

Twenge. J.M. (1997). Attimdes toward Women. 1970-1995: A Meta-Analysis. *Psychology of Women Quarterly, 21:35-51.*

Ulu. S. (2003). Attitudes Toward Marital Violence: Individual and Situational Factors (Unpublished Msc Thesis). Ankara:The Graduate School of Social Sciences of Middle East Technical University.

Vefikuluçay, D. Zeyneloğlu, S. Eroğlu, K ve Taşkın, L. (2007). Kafkas Üniversitesi Son Sınıf Öğrencilerinin Toplumsal Cinsiyet Rollerine İlişkin Bakış Açıları. *Hacettepe Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Dergisi 14:2:26-38.*

Wentworh, D.K. & Chell, R.M. (2001). The Role of Househusband and housewife as Perceived by a College Population. *The Journal of Psychology, 135:* (6): 639–650.